

גישות חדשות להקטנת הגומה בדובדבנים

בשנה הקודמת דיווחנו על כך שבזן לפינס ההזנה ללא חנקן לפני הקטיף שיפרה את הצבע והקטינה את אחוז הפירות שבהם הופיעה גומה, והאפקט החיובי הזה נשמר גם לאחר אחסון של שבועיים. תופעה זו לא התקיימה בסטלה.

מהלך ושיטות עבודה: בשנה האחרונה בחנו את איכות הפרי מהחלקה באורטל. הבדיקה בוצעה על שלושה קטיפים מהזן סטלה ושני קטיפים מהזן לפינס. לאחר הקטיף הגודגדנים אוחסנו למשך שבועיים עד חמישה שבועות ב-0 מ"צ ודוגמאות נלקחו לחיי מדף ולבדיקה של התפתחות גומה ופגמים אחרים. בשנה האחרונה נצפתה תופעה של פיטם פתוח בזן לפינס, שלא נראתה בעבר.

תוצאות עיקריות: למשטר ההזנה הייתה השפעה מכרעת על היבול. נראה שמשטר ההזנה של אחרי הקטיף גרם להקדמת ההבשלה בעיקר בזן לפינס וגם הביא להגברת היבול. תופעה זו חזרה גם בסטלה אבל הייתה פחות בולטת. בזן סטלה לא נראה שמשטר הדישון שינה את איכות הפרי. גם בזן לפינס לא נראה שלטיפול של דישון חנקני אחרי הקטיף, הייתה השפעה מיטיבה על רמת הפירות הבריאים. יחד עם זאת, נראה שאחוז הפירות עם פיטם פתוח היה נמוך יותר בפירות מהטיפול הזה.

מסקנות והמלצות: לשינוי משטר הדישון הייתה השפעה מכרעת על היבול ובמקרה של לפינס גם שיפור שולי באיכות הפרי. לדעתנו יש מקום להמשך המחקר בכון הזה.

צור הגודגדנים הגיע בשנים האחרונות ליבול המתקרב ל-4,000 טון שנועד בעיקר לצריכה מקומית. כושר האחסון של הגודגדן הוא קצר יחסית לפירות גלעיניים אחרים, ואחת הסיבות המרכזיות לכך היא התפתחות של גומה לאחר האחסון, אשר במקרים מסוימים יכולה לגרום להשמדה של עד 30% מהפרי.

קיימת שונות בעוצמת התפתחות הגומה, בין הזנים השונים, אך תופעה זו קיימת בכל הזנים שנבחנו. הגורם הפיסיולוגי להתפתחות הגומה אינו ברור בעיקרו. בעבר נבחנו מספר השערות להתפתחות הגומה ונבחנו דרכים להקטין את התופעה. הועלתה ההשערה שרמת סידן נמוכה היא הגורם וניסו להעלות את רמת הסידן על ידי טבילה בתמיסת סידן לאחר הקטיף. השערות נוספות היו, שקטיף צהריים לעומת קטיף בוקר, עשוי לשפר את העמידות של הגודגדנים לאחסון; ועוד, הקטיף האגרסיבי של החקלאי הוא הגורם לנזק סמוי לפרי אשר מחמיר במהלך האחסון ומביא להתפתחות גומות בפרי.

בעבודה זו שהתחילה שנה קודם לכן הועלתה ההשערה שלחנקן הניתן במהלך הגידול, השפעה גדולה על איכות תוצרת חקלאית. לפיכך בניסוי ראשוני בחנו שלושה משטרי הזנה. 1. דישון רגיל לפיו הפיזור של רמת החנקן והאשלגן שווה בתקופה שלפני הקטיף לזו שלאחר הקטיף; 2. רק דישון אשלגני לפני הקטיף ודישון חנקני אחריו; 3. רק דישון אשלגני לפני הקטיף ללא דישון חנקני. הבדיקה התבצעה בשני זנים: לפינס וסטלה במטע אורטל, אשר הבעיה נפוצה בהם.

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il